

Світле Воскресіння принесло світові спасіння

ЛІАНА СОЛОДЧЕНКО, учитель СШ № 29, м. Тернопіль

Учитель. Великдень — великий день воскресіння Христового. Цей день вважався днем повного очищення землі і людей — звідси обряди, пов'язані з вогнем та водою.

Стародавній звичай *випікати паски* походить від звичаю *жертвувати сонцю священній коровай*. А щодо значення *писанок*, то вони *надієві магічною силою оберегу, символу зародження життя*. Серед народу *побуває багато легенд, переказів про день воскресіння Христового, з воскресінням Христа пробуджується все живе, очищаються землі і води, і хочеться вірити, що свято ставе духовним та інтелектуальним відродженням нашого народу*. Христос воскрес!

Радіймо і будьмо достойними *нащадками* нашого великого Спасителя!

(На сцену виходять читці.)

Читець 1. Христос воскрес!
Христос воскрес!
Голосить дзвін усій вселенній.
Дарує нам благословенний,
Як ласку Божу із небес:
Христос воскрес!

Читець 2. Христос воскрес!
Христос воскрес!
Зникла смерть, впали окупи,
Прийшов жаданий час любові.
Божий дар дав із небес,
Христос воскрес!

Читець 3. Христос воскрес!
Христос воскрес!
Світло ясне засвітило,
Землю й квіти прикрасило,
Пташка радіє, співає,
Бога-творця величає.
Що за радість із небес?!
Христос воскрес!

Читець 4. І Україна,
Замучена в тяжкій неволі,
Положена серед руїн,
Воскресне до життя на волі!
В Христі надія і спасіння
Засяє нам в день Воскресіння!
(Виходять ведучі.)

Ведучий 1. Христос воскрес із мертвих! Ці слова лунають по всьому світові, й голос їх чути не тільки серед людей, а й серед усього живого творіння. Значення цього слова — це перемога життя над смертю, правди над неправдою, добра над злом.

Ведучий 2. Щороку весняною порою, під оживляючим промінням сонця, після зимового сну мати-природа ніби скидає з себе покривало й повними грудьми вдихає життя й творчу силу.

Ведучий 1. Але оживає не тільки природа. Христос воскрес із мертвих передусім для духовного життя людини, воскресіння Христа із мертвих — це закон вічного, радісного й щасливого життя людини, це пам'ятка перемоги Божої правди над фальшем.

Ведучий 2. Це доказ того, що жодної правдивої людської думки не спинить, не знищить ніяка сила. Як природа після зими мусить піддатися силі сонця, так фальш неправди мусить поступитися перед одвічною, непереможною силою, що називається Божою правдою.

Ведучий 1. Воскресіння Христа із мертвих — це, врешті, перемога Добра над Злом. Даремні в житті змагання кривди й несправдливості.

вості. Бо кінець однаковий — завжди уступати дорогу Добру й Любові.

Ведучий 2. Велике значення має свято Воскресіння Христа із мертвих, а особливо для українського народу. Українці, що ступили на шлях свого відродження, на шлях боротьби з неправдою, тьмою, повинні бачити у світлому воскресінні Христовому символ свого відродження, національного Воскресіння.

(Інсценівка «За паміч Христові».)

Читець 1. Як Христа вели
на муки,
Хреста дали йому в руки,
І, зітхаючи о Бозі,
Хрест той ніс Він по дорозі.

Читець 2. Хрест важкий,
а путь гориста,
Краплі поту, мов намиста,
Заблїстїли дорогі
На Ісусовім чолі.

Читець 3. Так ступав він
у напрузі —
Деся подїлись його друзі,
А сторожа навкруги —
Всі кати і вороги.

Читець 4. Аж ось надійшов
гостинцем
Із синком своїм, мізинцем,
Чоловік марний, убогий
І вступається з дороги.

Читець 5. Він узяв яєць в ту
днину,
Наскладав у кошелину,
Йшов до міста їх продати,
Щоб купити щось до хати.
А хлопчина каже...

Дитина. Тагу, в Бога матимеш
заплату
І на рай заслужиш ти,
Як поможеш хрест нести.

Читець 6. І послухав він
дитини —
Взяв, поніс той хрест на спині.
І влягнув Христові біль,
А синок поніс кошіль.

Читець 1. На Голгофі хрест лишає
І до міста завертає,
Хоче яєчка продати.

Читець 2. В кошик глянув:
«Рідна мати!».
Замість яєчок біленьких
Там сто писанок пишненьких!

Читець 3. Всі голосять:
«Чудо, диво!»
І купують радо, живо.
За хвилину розкупили,
Дуже дорого платили.
А син каже...

Дитина. Це Бог дав,
Бо ти Йому помагав.

Читець 4. І пішли ті дивні вісті
На весь світ, в селі і в місті
Люди писанки писали,
Бога-творця величали!

Ведучий 1. З давнини писалася ця предивна сторінка слов'янської обрядовості — писанкарство. Писали писанки всі, а особливо дівчата. Розписуючи писанки, кожна потай ворожила над білою шкаралупою, купала кожне яйце у фарбах, розмальовувала, аби сподобалися

писанки мамі; а найкращу дарувала дівчина своєму судженому.

Ведучий 2. Ця хороша українська традиція розмальовувати писанки на великодні свята збереглася дотепер. І ось сьогодні ви маєте можливість побачити писанки, розписані нашими дівчатами. Але як вони це робили, коли і чим розмальовували, зараз вам покажуть.

(Виходять дівчата, одна з них іде з кошиком.)

Дівчина 1. Йде Великдень, йде,
дівчата!

Будем писанки писати.
Писанок-крашаночок
Напишемо аж сім коробочок.

Дівчина 2. Дівчата, а де ж фарби
взьмемо?

Дівчина 3. Та ми ж домовилися,
що кожна принесе по одній фарбі з дому.

Дівчина 1. Ось я маю жовту, а
вिवарила її з кори дикої яблуньки,
що росте в моєму саду.

Дівчина 2. А мене бабуся навчила
ла робити зелену фарбу.

Дівчина 3. Для цього треба мати
луску молодого соняшника.

Дівчина 1. А ще я принесла тем-
ну — із дубової кори.

Дівчина 2. А я принесла фіоле-
тову — з кори чорної вільхи.

Дівчина 3. Ну, а ось червону фар-
бу, напевно, принесли всі, правда?

Дівчина 1. Її отримати найлег-
ше. Треба заварити лущпиння з ци-
булі.

Дівчина 2. Ой, дівчата,
а як писанки писати?

Дівчина 3. Хто з вас уміє?
З чого починати?

Ведучий 1. А починати потрібно
з молитви «Отче наш», щоб вийшли
вони гарними та пишними.

Ведучий 2. Існують різні тех-
ніки розпису великодніх яєць,
тому й називаються вони по-
різному.

Ведучий 1. Крашанки — пофар-
бовані в один колір. Це переважно
варені яйця.

Ведучий 2. Мармурові — на
сире яйце накладають шматки су-
хої фарби, кольорового паперу,
обв'язують ганчіркою і варять.

Ведучий 1. Дряпанки — яйця
фарбують у темну фарбу. За допо-
могою голки, шила чи цвяха видря-
пують орнамент.

Ведучий 2. Крапанка — малю-
нок складається з крапок різного
кольору.

Ведучий 1. Писанки розписують-
ся за допомогою воску і писачка.

Дівчина 1. Дівчата, а подивіться,
яка в мене писанка, вона називаєть-
ся безконечна, опоясана лініями, які
не мають ні початку, ні кінця.

Дівчина 2. А моя — квіточка.

Дівчина 3. А моя символізує
життя.

Дівчина 1. Гляньте, які писанки
всі різні за кольором та орнамен-
том, ці орнаменти — не просто ма-
люнки, а таємничі знаки, що нада-
вали писанці добродійної сили, яка
допомагала в біді, забезпечувала
родинний добробут.

Дівчина 2. Знаки долю
прихиляють,

Лихо відвертають,
Напиши дев'ять поясів,
Щоб були здорові всі,
Щоб землю сонечко зіграло
І буйну ниву не спалило.

Дівчина 3. Солярні знаки
для світила —

Це тригвери і грабельки,
І павучки, і завитки,
Хрести і восьмикутні ружі,
Народ шанує сонце дуже.

Дівчина 1. А цей хвилястий
безконечник

Символізує воду,
Він також оберігає
Безкінечність роду.

Дівчина 2. Вісники неба
на писанці — крила
Пишуть, щоб доля була щаслива,

Щоб птахи із вирію вилітали,
Щоб предки рід оберігали.

Дівчина 3. Дівчата квіти
почали писати,
Щоб бути гарними в будні і свята.
А мати пишуть їм віночки,
Щоб чесними були всі дочки.

Дівчина 1. А щоб сильним
був і дужим,
Мав гарного чуба,
Чоловіку і синочку
Пишуть листя дуба.

Дівчина 2. Сорочка квітків —
господинні,
Щоб всясья кура й свині,
Було повно у стійку,
І в класі, і в садку.

(*Писемізація вірша Б. Стельмаха «Писанка».*)

Читач. Як нарешті панна-
писанка написалася,
То при всіх своєю вродою
запишалася:
І вінком весняним,
І личком рум'яним,
І кошою вітвистою,
І сорочкою барвистою,
І спідничкою міні,
І «перчиком» на коліні.

Писанка. Ось була я білою,
як стіна,
А зробилася розцвілою, як весна!

Читач. Почекай-но, панно-
писанко, зупинися,
Перед люстром у тарільчику
не крутись,
Бо ж такою ти зробилася
не одразу —
Хтось чогось тобі виділив
на окрасу?

Писанка. Всі всього потрошку:
Бджілка — дрібку воску,
Голка — кінчик вушка,
Щоб чимтонше смужка,
Свічечка — племінчик,
Сонечко — промінчик,
Цибулина — гарну
Золотисту фарбу,
Небо — синю стрічку,
Зелену — травичка...

Всю ж мене писали
Пальчики Оксани.
Потім освятили
Просяне крохмалом...
Потім... всім я діро
Дякую за це!
Особливо — курці,
Що знесла яйце.
(*Пісня «Писанка».*)

Ведучий 1. Писанко, писанко.
Наша дитяча радість, наш минулий
смуток. Із трепетом у серці беремо
в долоні оцей витвір людського на-
тхнення, корені якого лежать дуже
глибоко. Адже на початку розвитку
людства яйце вважалося символом
життя.

Ведучий 2. Тому й не дивно, що
серед тисячі тисяч неперевршених
у своїй красі пам'ятників над землею
височить і цей величний і неповтор-
ний пам'ятник українській писанці в
місті Калгарі. Не на своїй землі спо-
рудили українці цю дивовижну де-
сятиметрову писанку, що уособлює
геній мистецтва українських митців.

Ведучий 1. Писанка була вели-
кодним дарунком при «христосу-
ванні», люди вітали один одного
вигуком «Христос воскрес» і три-
чі цілувалися, роздавали писанки,
вперше цей звичай запровадила
Марія Магдалина.
(*Інсценівка.*)

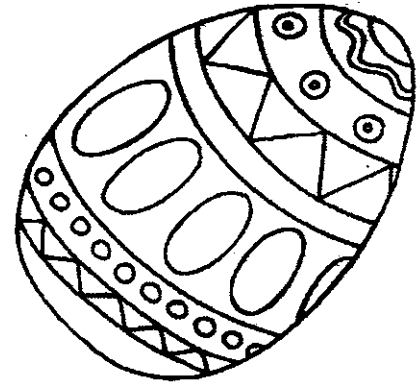
Читач. Минув уже третій
день, як помер Христос на хресті.
Уже третій день Його Мати, Марія,
журиться — не їсть, не п'є нічого.

Жінки приходили до неї, хотіли
потішити її, просили, щоб вона з'їла
щось. Але Марія й далі нічого не го-
ворила й нічого не їла. Одна з тих, що
часто приходила до матері Божої, була
бідна дівчина Ганна. У неділю вран-
ці, коли всі раділи, що Христос во-
скрес, Ганна взяла все своє добро —
кілька яєчок — і пішла до Марії.

Ганна. Маріє, не плач, не сумуй.
Хіба ти не знаєш, що твій Син во-
скрес? Не сумуй, а радуйся, Маріє!

Марія. Знаю, мій Син з'явився
мені у сні. Навколо нього була така
ясність, що очі боліли від неї. Знаю,
мій Син воскрес.

Читач. Дівчина дала Марії
свій подарунок — кошик з яєчками.
Сльози радості потекли з Марійних
очей. І дивне диво сталося!

Де впала сльоза з її святих очей,
там на яєчках зацвіли квіточки, гар-
ні метелики, ясні зірочки. Яєчка за-
сяяли в кошику кольорами веселки.

Марія зраділа й почала роздава-
ти ті яєчка людям.

Марія. Радуйтеся! Христос во-
скрес!

Читач. Коли вже яєчок не ста-
ло, вона з подякою віддала кошик
дівчині. Ганна взяла його і вийшла
надвір.

Раптом глянула в кошик, а він
повний гарних писанок.

Зраділа дівчина бігала вулицями
Єрусалима і кожному, кого зустрі-
чала, дарувала писанку...

Ганна. Христос воскрес! Радуй-
теся!

Читач. Скільки Ганна не роз-
давала тих яєчок, а кошик у неї був
завжди повний, люди, яким вона
дарувала писанки, несли їх додому,
давали їх іншим та віталися слова-
ми: «Христос воскрес!». Так за ко-
роткий час усі люди в місті знали,
що Христос воскрес.

